

074
ג.ד.

מרוסקול מס. 18/א

מישיבת ועדת הכלכלה

התקיימה ביום ג', י"ט בסיון, תשט"ז - 29.5.1956 בשעה 11.00

נ ו כ ח י ם

- חברי הוועדה: היו"ר ב. זבניאל
 מ. זולמרט
 י. אלמוגי
 ש. בז'רבו
 ח. יהודה
 ס. יוסטסל
 י. ביצני
 ש. כרלשטיין
 ש. רוזנברג
 ג. שוקן

- מוזמנים:
 מר לויין - מנהל רשות המיסוי
 מר קפלן - מטעם מבין התקציבים של האוצר.
 מר פלקסר - מזכיר הוועדה

סדר-היום: שונות.

המשך הדיון בהצעת התקציב האזורי של
מבין הנכסים לשנת הכספים 1956/57.

היו"ר ב. זבניאל: מני ממכר לפתוח את ישיבת הוועדה.

לפני שבעבור לסדר-היום מבקש להודיע לחברי הוועדה, כי בהתאם להחלטת מליאת הכנסת היה צורך להרכיב ועדה משותפת של ועדות הכספים והכלכלה לענין חברת "נכסט", אשר מחקור את הבעיה שהועלתה כהצעה לסדר-היום במליאת הוועדה המשותפת, בראשותו של יו"ר ועדת הכספים. לפני כחדש וחצי הגשתי ערעור על החלטה; הבאתי את התקנון והראיתי שעניני מסככים, פינוח ומקורות מינרליים הם בסמכותה של ועדת הכלכלה. טענתי שבין לערוף את הוועדה הזו, בפרט שהתקנון מוסר ענין זה לסמכותנו. ועדת הכספים עמוסה יותר מאתנו. בליטודו של דבר נטתה ועדת הכנסת להכין לדעתנו, והוצעה הצעה מטעם יו"ר ועדת הכנסת שאמעה נסכים להשאיר את הדבר כפי שהוחלט ולהבא יתחשבו באופן יותר קדוני עם משאלותינו ועם התקנון. מצאתי לנכון להסכים לכך, כי לא הענין הקונקרטי הזה הטרידני אלא רציתי לכוון הישנות מקרים דומים.

גד.

יו"ר ועדת הכספים ואנשי המספר על
ההרכב הבא של הוועדה המשותפת: מטעם ועדת הכספים - חברי-הכנסת רובין,
גורי, בהיר, חזני וצור, ומטעם ועדת הכלכלה - אלמוגי, יוספטל, שוקן,
בוז'רנו ואבניאל. הרכב זה טעון אישור הוועדות המשותפות. כאשר
הביא יו"ר ועדת הכספים את ההרכב הזה לאישור הוועדה, דרשו בניגי
חרות והציונים הכלליים נציג נוטף. סר גורי טען לנכון להענות לדרישה,
ובעקבות זה להגדיל את מספר חברי הוועדה המשותפת ל-15.

אני מציע לאשר בינתיים את ההרכב של
חמשה חברים ולהציע שני חברים נוספים, כי אעמוד על כך שההרכב יהיה
שווה בשווה.

י. אלמוגי:
אני מבין שההרכב יקבע בהתאם ליוסי
הכוחות בכנסת, ולכן אני מציע לסמוך בנדון
על היו"ר.

הוחלט:
לאשר את ההרכב המוצע על-ידי היו"ר
לוועדה המשותפת ולהטיל עליו למנות
שני חברים נוספים.

היו"ר ב. אבניאל:
חבר-הכנסת שוקן ואנשי העלינו את הרעיון
להזמין את בניגי משרד החקלאות או משרד
המסחר והתעסיה, או את בניגי שני המשרדים, במס' הדבר הוא במסכות
משותפת - כדי לבחון את פרשת הסוכר. אם חברי הוועדה מסכימים לכך -
אנסה להוציא זאת לפועל.

י. אלמוגי:
אינני מתגד לעצם הדבר, אולם הוא נראה
לי משונה. אני יודע על הרבה מפעלים בהם
היו תקלות במשך זמן הרבה יותר ממושך, כמו בבית-החרושת למלט "שמשון",
ולא נזדרזו להזמין את הנוגעים בדבר. אם חברי ועדה רואים להזמין
בעלי מפעלים בקשר לתקלות - מדוע נמנעו רק במפעלים ציבוריים? אין
אף מפעל פרטי במרחץ שלא נעזר בצורה זו או אחרת על-ידי הממשלה בהקמתו;
כל מפעל המוקם במרחץ נעזר בכסף ציבורי, בכספי המדינה, אם זה במסים,
בהשקעות, בסליח כבישים, אספקת מים וכדומה. אם זו תהיה הגישה -
לא מתנגד לכך, אבל אני רשימה של לפחות 10 מפעלים שכדאי להזמין
את מנהליהם.

אני כשלעצמי אינני מתנגד להצעה, אבל
אני מביע את תמיחתי על הזריזות המפורזת שבהעלאת העניין ורואה בזה
נטיה פוליטית מובהקת.

מ. גולמרט:
אני מסכים שאין כמעט מפעל במרחץ, פרטי או
ציבורי, בו לא היו תקלות, אולם כמנ לא
טענינו אותנו התקלות הטכניות שהיו בבית-החרושת; טענינו העובדה
שנזדרזו להכין שדות כדי להגיע ל-30 אלף טון סלק סוכר, תכנון מסקי
שהצריך סובסידיות, הון חוזר של ענפי חקלאות אחרים ושטחים חקלאיים,
ולבסוף נתברר שהדרישה היתה מפורזת. הדבר נגרט בגלל חוסר תיאור
ותכנון חקלאי, ואני טבור שעובדה זו היא טענינו. אינני רואה בעצם
הצעה זו גישה פוליטית, ואני מתפלג על שהוכנסה בימה כזו.

ס. יוספטל:
אני מקבלת בהחלט את ההצעה שבקש אינפורמציה
מדויקת על כל הפרשה, כי יש הרושם שהעתונות
לא טיפלה בצורה נאותה בה. סבורני שזה טענינה של ועדת הכלכלה
להבהיר לעצמה את העניין ולדמוג שהציבור יקבל את האינפורמציה הנכונה
עליה. אני משוכנעת שיש מקום לבדיקה בנדון.

ש. שורט:
אני מסכים שנערוך דיון על הבעיה, אולם רצוני שבהזדמנות זו נרחיב את היריעה. אני מביע להקדיש את הדיון לנושא הרחב של גידולי התעסיה ועיבודם, כמו כותנה, בוטנים, ובכלל זה לנושא של סלק הסוכר.

היו"ר ב. אבניאל:
כאשר ועדת הכלכלה נכנסה לבדיקת ענין מסוים, אין זה מוכר שהיא מטפסת בו מאכסת נימה פוליטית; זו זכותה וחובתה לדעת את מצב הדברים כאשר משהו נראה לה שלא כסורה. צודקת לכן גישתה של חברת-הכנסת יוספטל, כי יכול להיות שהגיבורטציה אינה מרויקת ויש אולי תקלות שעלינו לדעתן ולהגיב עליהן.

אינני מתנגד להצעתו של חבר-הכנסת שורט, אולם בתחיל בענין הראשון של הסוכר, ולא רק בעיית גידול סלק הסוכר אלא גם המפעל התעסייתי של הסוכר, שעבורו הוגשו מכונות - כפי שנמסר לפני ארבע שנים ועמדו ללא שימוש. צריך לבדוק את הדברים והיבטים לדעת את המצב חברי קואליציה ואופוזיציה כאחד.

הוחלט: לקיים דיון בבעיית גידולי התעסיה ועיבודם, ולהתחיל בבעיית גידול סלק הסוכר ובית-החרושת לסוכר.

היו"ר ב. אבניאל:
רצוני להודיע לחברי הוועדה שהשיר במערוכה החקלאית, בהדרכתו של חבר-הכנסת מפרתי, יתקיים ביום ד' הבא. יוצאים מירושלים בשעה 16.00. השיר יסתיים בשעה 19.00.

המשך הדיון בהצעת הוועדה הכלכלית של משרד החקלאות לשנת הכספים 1956/57.

מר לוי:
אני ממשיך לענות על שאלותיו של חבר-הכנסת אולמרט.

כפי שהסברתי בישיבה הקודמת, העבירה רשות הפיתוח לקרן הקיימת 2,25 מיליון דונם. הקרקעות הללו הועברו לקרן הקיימת לפי דרישתה והפיתוח נעשה על-ידה. במשך הזמן התברר כי ישוברים מסוימים שהוקמו על קרקעות שקרן-הקיימת קיבלה מאת רשות הפיתוח זקוקים עתה לתוספת קרקע, שבזמנו לא הועברה לקרן-הקיימת. הדבר התברר לאחר שהרבה שטחים, שטסקים קיימים היו מעבדים אותם מחוץ למסגרת, שרצו לנקודות קבע. כל הגזור של ישובי הענף כולל שטחים שערבנו על-ידי טסקי אזור הגלבוע, וכאשר הוקמו שם ישובי קבע חסרה קרקע לישובי הגלבוע, והם קיבלו שטחים שעד עתה לא עובדו כלל והיו טעונים הכשרה. אשתקד נדרשה רשות הפיתוח להשתתף בהוצאות הכשרת השטחים שלא הועברו לקרן הקיימת. אם כי מבחינה רבטבילית הדבר אינו כדאי, כי הכשרת קרקע מסתכמת ב-15 ל"י לדונם, והוצאתה זו לא נכנסה במחשבה מאותו דונם בכל-זאת לא יכלה רשות הפיתוח להתחמק מהוצאתה להכשיר את הקרקע שהיא מחכירה, לאחר שנדרשה לכך על-ידי משרד החקלאות.

השנה הוכנס לתקציב סכום של 100 מילי ל"י למטרה זו, וזה הסכום שנקבע על-ידי משרד החקלאות כתכנית ראשונה להכשרת קרקע. הכשרה זו תיעשה בעיקר באזור הגלבוע בשביל טסקי הגלבוע ועסק בית-שאן.

חבר-הכנסת אולמרט שאל על הקצוות ותשלום פיזויים. בתקציב מופיע סכום של 2 מיליון ל"י לתשלום פיזויים, ש-1,600,000 ל"י מהו מוקצבים לתשלום פיזויים לתי הוק רכישת מקרקעין, ו-400,000 ל"י לתשלום פיזויים לתי מקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור).

חוק רכישה קרקעין במלואו לעולות
שנעשו לגבי קרקע שהינה שייכת למדינה או לרשות הפיתוח ושנתמכה לצרכי
בנין והתיישבות. החוק קובע שקרקע כזו תוקנה לרשות הפיתוח אשר
תייבת לשלם תמורתה פיצויים. מטקד שולח סכום של 1,200,000 ל"י
כפיצויים, והשנה הוקצב סכום של 1,600,000 ל"י.

רשות הפיתוח המקיפה לצרכי בנין.
שטחים של חיקה הטעריבית והתחתית וכן שטחים בטכרית ובנייה. היא עשתה
זאת לפי פקודה מנדטורית - פקודה הקרקעות (רכישה לצרכי בנין) הנוספת
שבכל מקרה שהמדינה זקוקה לשטחים לצרכי בנין, היא יכולה להפקיעם
ולשלם תמורתם פיצויים. למטרה זו הוקצב השנה סכום של 400,000 ל"י.

השתלכות בעיבוד קרקעות בנוב - בנוב
היו קרקעות שהוכרו בשנים האחרונות לבעלים פרטיים ולהגדרות
בגלל רציפות של שנות בצורתן נעזבו שטחים רבים והוכרזו פרטיים
לא בנו לחכרם. סוכם לכן שמשרד החקלאות וישנו המיתוח לכנסו לשותכות
עם גורמים פרטיים במטרה לעבד את השטחים הללו, תוך הפלת החריגות
לכשלוניות והפסדים בשני-שלישים על המדינה. השנה היא שנה ברכה ויש
תקווה שאיבול יכסה את ההפסדות.

סיקמובה - זהו שטח העיר התחתית בחיפה
שנהרס בזמן מלחמת השחרור ועומד בהריסותיו. עיריית חיפה להצה על
הקמת חברה בשותפות הממשלה והעירייה, שלממשלה יהיה בה חלק נכבד
(שלושה רבעים) אשר תטפל בפיתוח השטח והמשיכות לבנין רחב בחדשים
האחרונים החליט שר המוצר להיענות לתביעה, ומזכה הנהלה זמנית
בהרכב של ה"ה מרנון, המנהל הכללי של משרד המוצר, זבגי, מנהל רשות
הפיתוח בחיפה מר רופין וזנכי מצד המוצר, ומכר עיריית חיפה - ראש
העיר מר חושי ומר נוסבאום סגנו. בתקופתו שתי ישיבות של ההנהלה
הזמנית בהן הוחלט לגשת מיד לעריכת התקנות והצעת המצבים לביהם
יימסר השטח לפיתוח. כן הוכנה תכנית בנין ערים. הכוונה היא לבנות
בשטח בניני מסחר ומשרדים ושהשטח יהיה המרכז המסחרי של חיפה.
הקצבה של 100 ל"י בהצעת התקציב היא השתתפות הממשלה להתחלת
הפעולה. יש הצעה שחברה זו תהיה חברה-גם אשר תספור לחברות-בת שונות
ביצוע הפקידים שונים.

"הדרי ישראל" היא החברה שהוקמה לפיצוע
המפעל "פרדס לחסכון", עליו הכריזה הממשלה. הממשלה הקדישה למפעל זה
10 מל"י דונם, ונרשמו בנשיים לשטח בן 15 מל"י דונם. היא נדרך לקיים
הגדלה בין הנרשמים על-סמך לקבוע מי יקבל את השטח שמוקדו. בסך-הכל
קיבלו כ- 820 איש חלקות אדמה בנות 20 דונם, 15 דונם, והרוב
המכריע - חלקות של 10 דונם. השטחים נמצאים במזרח העמק, יבנה,
משדוד וגם בשרון. ההגדלה קבעה באיזה מזר מהמזרחי הללו יקבל כל
אחד את חלקו. יש גם שטחים שכבר ניתנו - וההגדלה קבעה מי יקבלום.
ביצוע העבודה הוא בידי חברה "הדרי ישראל", ששותפים בה: רשות הפיתוח
ב- 50%, פרדס סינדיקט - 25% ויכין-חק"ל - 25%. הון החברה הוא
300 מל"י, מזה השתתפות רשות הפיתוח בסכום של 150 מל"י. החוסך
ישלם עבור כל דונם 600 ל"י בתוספת דמי-אחזקה המסודרת להתייקרות
הממשית של העבודה והאחרים ולה למינדקס.

לחב-הכנסת דרוזנברג עלי להיב, כל קרן-
הקיימת הגישה לנו מפות עליהן סומנו השטחים שהיו מתקשה להחזיר אליה.
הגיבור המוכי בשנה על-ידי ועדה מיוחדת שהוקמה בהתאם לחוקה, והיא
מתרת את השטחים וקובעת את הגבולות הסוכיים של כל שטח ושטח.

קיימת בעיית התשלוח על-ידי הקרן-הקיימת.
ההערכה נעשתה בזמנו עבור המיליון הראשון ואחר עבור השני, מולם
בקבע בחוזה שתשלומיה בלה יוגדלו במסך יחסי להגדלת המסדה הלירות
שהקרן-הקיימת מקבלת מהממשלה עבור הדולרים שהיא מורדת לה. עבור
שבמיליון הראשון היה הסעד לירה ללירה, הרי בשני - הוא לירה
ל- 2,175 לירות. הסכום עלול להשתנות עם השינויי בערך הדולרים
הקרן-הקיימת מקבלת. הסכום הכללי שעל הקרן-הקיימת לשלם הוא גדול
מאד, ובהתאם לחוזה עליה לשלם לרשות הפיתוח 4 מיליון ל"י לשנה,
מולם יש לנו היסוסים לגבי קבלת הסכום הזה.

חבר-הכנסת רוזנברג שאל על הכשרת שטחים. כבר המברתי שקרקעות שהועברו לקרן-הקיימת אין רשות הפיתוח מטפלת בהן; קרן הקיימת היא המכשירה אותן לצרכי התיישבות. ההקצבה להכשרת קרקע היא עבור אותן קרקעות שלא נכללו במסגרת ההעברה, אבל הן תפוסות על-ידי מתיישבים ומטפשות חלק ממכסת הקרקע שלהם.

כן שאל חבר-הכנסת רוזנברג אם יש תוכנית תוספת על הפיצויים, לפי חישוב של מדד יוקר החיים. הפיצויים משתלמים בהתאם לחוק לפי ערך הקרקע ב-1.1.50. החוק קובע שבמקרה ובין הסכם על פיצויים בין רשות הפיתוח לבין התובע - יוחלט גובה הפיצויים על-ידי בית-דין. אם בית-הדין יחליט על הפיצויים - רק במקרה זה יתווכחו לסכום הפיצויים שיקבע 3% לשנה מיום 1.1.50.

חבר-הכנסת אבניאל ביקש רשימה שמיה של חלוקת הקרקעות שנעשתה על-ידי הקרן הקיימת. העתק החוזה במצב עמי ואליו מצורפת רשימה מפורטת של הקרקעות ומשבנות הקרקעות שתמשנה לאותה מכסת קרקע של אותה מסבצת. על-גבי ספות מסובצות המשובצות של כל ישוב וישוב ומכסת הקרקע הכלולה במיליון הראשון והשני. המשובצות אויירו על-ידי הסדור לתכנון משקי של הסוכנות, ובהתאם לאיזור זה נקבעה ההעברה.

חבר-הכנסת אבניאל ביקש לדעת מילוי המ הכספים מעידוניים שמכרנו, לאו דוקא דירות אלא שטחים. הבאת רשימה של השטחים שנמכרו למוסדות ולפרטיים, מחולקת לפחוזות.

היו"ר ב. אבניאל: ביקשתי גם רשימה של השטחים שהוחכרו.

מר לוי: במחוז ירושלים נמסרו בסך-הכל 118 עסקות, מהם 15 למוסדות, בטוח כללי של 223 דונם, ובסכום כללי של 1,364,000 ל"י. 103 עסקות היו לפרטיים על שטח של 108 דונם ובסכום כולל של 1,097,000 ל"י ו- 27,000 דולר.

במחוז חיפה נמסרו 125 עסקות, מהם 28 למוסדות, בטוח של 91 דונם ובסכום של 665,000 ל"י. 97 עסקות לפרטיים, על שטח של 359 דונם ובסכום של 1,387,000 ל"י ו- 141,000 דולר.

במחוז יפו-תל-אביב - 64 עסקות, מהם 10 למוסדות, בטוח של 138 דונם ובסכום של 268,000 ל"י. לפרטיים - 254 דונם בסכום של 853,000 ל"י.

במחוז הדרום - 288 עסקות, מהן 15 למוסדות בטוח כללי של 67 דונם ובסכום כללי של 135,000 ל"י.

הסיכום הוא - למוסדות: 68 עסקות על שטח של 529 דונם בסכום של 1,423,000 ל"י. לפרטיים - 524 עסקות על שטח של 5,282 דונם ובסכום של 6,600,000 ל"י ו- 161,000 דולר.

לשאלתו של חבר-הכנסת אבניאל בדבר חובות אגף הנכסים - הרי בתקציב מופיע. הסכום המוערך של הפיצויים שנצטרך לשלם (היו"ר ב. אבניאל: פירוש הדבר שאין קשר בין הערך המשטי של הנכס לבין החוב של אגף הנכסים) זהו ערך השטח שנצטרך לשלם עבורו פיצויים.

לשאלתו של חבר-הכנסת קטיה עלי להשיב, שהקצאת הקרקע לפיצויים היא במסכותו של שר החקלאות והוא המוסמך לקבוע אם ידם בכלל יקבל קרקע כפיצויים, כי ההנחה הכללית היא שצריך לשלם פיצויים בכסף. החוק קובע שגם שר החקלאות מסוכנע שהגדה היא חי מסודמתו - הוא חייב לתת לו גרמה. מכסת הקרקע היא לדרך-כלל 30 דונם למספחה, והיבוי יכול להשיב על השאלה אם שטח זה מספיק בעינינים הללו ובו נזהגים לפי ההנחיות וההוראות של שר החקלאות.

מד.

הוא שאל גם בנוגע למחירי... במקרה
והמפורסם לנכסי נפקדים מסחר נכס מסוים, בהתאם לחוק נכסי
נפקדים, הנכס או מוחזר בעין או מוחזרת לבעליו תמורה. התמורה בדרך-כלל
היא מורה תמורה שרשות הפיתוח מקבלת פחות כל ההוצאות שהיו והגרות
מסוימות שהחוק קובע בתוספת ההכנסה וטו שהיתה מהנכס.

לשאלתו של חבר-הכנסת ניצני בנוגע
למכירת פרדסים - הרי יש רשימה מפורטת של הפרדסים שנמכרו הן
להתיישבות והן לפרטלים. השטח למתכנן ג- 17,000 דונם להתיישבות
ו- 11,000 דונם לבודדים וחברות. בעיבוד האגף נמכרו כ- 2,800 דונם.

י. ניצני:
אני מבקש פרטים על שני נושאים: סך מג'ר
מס-ציוני וסך מזרחי טעורה-בצרון.

מר לוי:
כאשר החליטה הממשלה לחסל את מסק
הפרדסנות ולהעביר אותה להתיישבות
ומת המגר למכור לפרטלים - נעשה הדבר בתורה הרגילה של מכירה. כל
אדם שהגיש בקשה, בקשה נבדקה, ואם לא היתה לה התנגדות - היא נענתה.
התנאים נזכרים ברשימה המפורטת.

חברת "מטעי הגומה" הוקמה כאשר היא
המפורסם לנכסי נפקדים. בינתיים הוקמה חברת "הדרי ישראל".

ס. גולמרט:
מהו הקשר שבין "מטעי הגומה" לבין
רשות הפיתוח - והני מניג שמלה זו
מקשר למחירים שמשלמת חברה זו.

מר לוי:
זוהי חברה שמשלמת תמורה. רשות הפיתוח
מקבלת דו"ח על דרכי העיבוד ועל ההוצאות
וההכנסות. הקרקעות שבידי "מטעי הגומה" הן קרקעות לסקרון, כי הממשלה
מקבלת חזרה שטחים אלה מידי החברה. בגלל מחסור בשטחים לנטיעת הדורים,
יש הסבורים שמוטב לעקור כרמים ולטעת במקומם הדורים.

ס. גולמרט:
האם דמי החכירה המשלמים עבור כרם
כזה הם מתקבלים על הדעת?

מר לוי:
התעריפים נקבעים על-ידי משרד החקלאות,
לפי סמכו של אותו הכרם.

ס. גולמרט:
האם גם לפרטלים היו מותרים כרמים
אלה באותם התנאים כמו ל"מטעי הגומה"?

מר לוי:
אינני חושב שהם היו נמסרים לפרטלים
באותם התנאים.

ס. גולמרט:
זהו השלוח סמלי.

מר לוי:
חבר-הכנסת ניצני שאל בנוגע להריסת שטחים
של משכנות עוני. הבעיה הינה רק של
הריסת השטחים; הבעיה היא יותר רחבה - של פבינת שטחים עבור גומה
המנשים המתגוררים במבנים הללו. עזרת רשות הפיתוח לסקרון בעיה זו
היא מועטת, אבל היא מוכנה לתת יד לענין במסגרת המותרת לה.

בתים בחטכון - מטרה הישיבה הקודמת,
כי קיימת תכנית, עליה מתבטל דיון בפליגת רשות הפיתוח, אשר הובן
דחילה גדולה למכירת נכסים לדיירים הגרים בדירות ולמחזיקים בבת-
עסק. התנאים הם יותר נוחים מאלה המקובלים כיום. כיום על הקונה
לשלם לפחות מחצית הסכום במזומנים, ואילו לפי התכנית החדשה - רק
25% - 20% מהערך במזומנים, והשאר בתשלומים במשך 12 - 10 שנים.
אני מקווה שתכנית זו תתקבל תוך כמה חדשים.

יפן אינה מתרוקנת. בעוד שברחמים קיטומה גרו בה בצפיפות גדולה, הרי במרוצת הזמן, עם שיפור סממני הכלכלי של תוסביה, הם החלו לעבור לשיכונים יותר טובים ונוחים. כיום איננו נוחנים לפצל דירות. בקשה לפיצול דירה, אלא אם כן היא מתקבלת מאד על הדעת, אינה בעניית. אנו דואגים שהדירות תקבלנה את צורתן הקבועה.

אשר לגובה שכר הדירה - הרי הכנסת היא שקבעה את גובה דמי הסכירות, אולם כתוצאה מפיניות שונות, אין רשות הפיתוח מטצה את אשר ניתן לה לפי החוק. היא למשל העלתה את דמי הסכירות בבתי-העסק ב- 85% במקום ב- 112%.

חבר-הכנסת ניצבי דואג לטרדות החקלאיות. כיום אין שיכון או מפעל שאינו חקלאי סוקם על גובה חקלאית, אלא לאחר שקיבל אישור של המועצה העליונה לסמירה על גובה חקלאית, הפועלת במסגרת המועצה העליונה לתכנון חקלאי.

נשאלתי אם יש רשות של במקרים בנדרת. יש רכוש כזה שאינו גדול, ומפוצל, והוא הממנים ביותר לתשלום פיצויים לערביים לפי חוק רכיסת סקרעין.

נשאלה שאלה בקשר להכנסות ס"עמידר."

חבר-הכנסת ניצבי שאל אם אין להעלות את שכר הדירה, בעוד שהשאלה נריכה להיות: ס. פרלסטין: האם ההוצאות אינן מוגזמות?

הוצאות ההחזקה בערים הקטנות הן יקרות. יש הרבה מקרים שמוטב להרוס מבנים ולא להחזיק בהם, אולם גרים שם אנשים חיים, ובכך יש להתחשב. סר לוין:

ההחזקה היא על דמה למטה, מהמקובלת, ובגלל סיבה זו הוצאות ההחזקה נראות כגבוהות מאד. האמת היא שרוב האנשים קובלים על הזנחה בהחזקת הבתים. ס. פרלסטין:

אני יודע ש"עמידר" עושה במידת האפשר לקיום הבתים. אין היא עושה שיפורים מיוחדים, אבל תיקונים הכרחיים במבנים היא מבצעת. לכן ההוצאות הן גדולות, אבל הן היו יותר גדולות אילו רצתה החברה להחזיק את הבתים בצורה הנאותה ביותר. סר לוין:

פרדסים - הרשימות שהבאתי מראות מה נמכרו. נשארו 2,500 דונם, 1,700 דונם מהם יועברו לתחנת הנסיונות בבית-דגון, והשאר - יועברו במטבחות של התיישבות. ברשות רשות הפיתוח לא ישארו פרדסים.

חבר-הכנסת בז'רנו ביקש לדעת מהו הרכוש ש"סטעי האומה" מעבדת. לצערי לא הספקתי להכין את כל החומר, ואפואו לוועדה בישיבה הבאה. הוא הדבר בקשר לשאלתו של חבר-הכנסת אבניאל על המחצבות.

חבר-הכנסת רוזנברג שאל על ההכנסות ס"עמידר. בהצעת התקציב מופיע סכום של 300 אלף ל"י עבור 10 חדשים, כי לא היו מספרים של כל השנה. איני יודע אם נגיע לסכום של 400 אלף ל"י, אבל מכל מקום, הסכום יהיה יותר גדול מאשר 300 אלף ל"י. בינתיים העברנו לטיפול של "עמידר" את בדר-טבע, וזה נותן תוספת של 75 אלף ל"י.

חבר-הכנסת קסיס שאל מהי המדיניות לגבי סכירת נכסים לאזרחי ישראל הערביים. אין מדיניות מיוחדת כלפי הערביים, וכל מי שמבקש לקנות נכס ואין התנגדות למכירתו - בענה, יש מקרים שערביים רכשו נכסים.

חבר-הכנסת פרלמנטר שאל על ההכנסה
הריאלית. לצערי גם חומר זה לא הספיק להכין, ונמסר עם שטר
החומר שהבטחת.

חבר-הכנסת פרלמנטר שאל מהי המדיניות
לגבי דמי השכירות. על כך כבר עניתי, שאין רשות הפיתוח מטצה
את אשר ניתן לה בהתאם לחוק.

ש. פרלמנטר: כמה מתבטא העלאת שרשות הפיתוח תדרוש
לפטר קבלת התיקון לחוק למי הפנדלה

התקרה?

מ. לוין: מליאת רשות הפיתוח החליטה להמשיך
באותן ההנחות שניתנו השנה, ולא תהיה
מיפוח כל העלאה בדמי השכירות.

מ. קפלן: לסגלתו של חבר-הכנסת מולארט בדבר
הוצאות מרגוניות - הרי בחוק התקציב,
בעמוד 18, מופיעות כל ההוצאות של מגף הנכסים בסך של 2,175,550 ל"י.
מחולקות לתי הצורה המקובלת של ההוצאות המרגוניות של כל משרד אחר.
בסוף יש הפחתה של שלוש יחידות הנמצאות בתקציב המוכרטיבי, והן:
רשות הפיתוח, האפורטרופוס לבכסי נפקדים והמפורטרופוס לבכסי גרמנים.
מקרקעי המדינה זו יחידה שמסלמית רגילה המסומנת על-ידי סמלים רגילים
של הממשלה, ולכן מופיעה בתקציב ההפחתה של שלוש יחידות הללו.

הוא גם שאל מה בדיוק נכלל בתקציב המרגוני,
ומה בתקציב המופרטבי. התקציב המרגוני כולל בעיקר את המגבון
המשרדי והוצאותיו ובמידה מסוימת את הפיקוח בטדה. הפיקוח נמצא
בעמוד 18 של התקציב.

ההוצאות לבתי-בד הן 200,000 ל"י, ולמכוני
מים - 14,500 ל"י, ומסתבר שהמצב אינו כל-כך גרוע. אמדובר הוא
במכוני מים בפרדסים שלא הועברו יחד עם הפרדסים.

היו"ר ב. אבניאל: האם אפשר לקבל רשימה שמית של מכוני המים?
מ. קפלן: אכן נמסרה אותה.

מ. לוין: יש מכוני מים הממוזרים בין הפרדסים
שלא הועברו לבעלות רוכשי הפרדסים היות
ובינתיים חוברה לסקום רשות ההשקעה. מינהל המים מתנגד בכל
הוקף לפיקוח הבגרות ולמכירת הציד; הוא דורש לחזור במכוני
ולשמור עליהם לצרכי שעת צירום.

היו"ר ב. אבניאל: חבר-הכנסת אבניאל ביקש מסריס, בצורה
של מאזן, על ערך הדירות, ההכנסה מדירות
אלו וההוצאות על תיקונים, וכן על ערך הפרדסים, הקרקעות, ואחר
הפחתה על רכוש זה. לשאלה זו יש חשיבות מיוחדת, ולכן רצוי שנקבל
תשובה מדויקת עליה, אם בהסברים יותר מפורטים שישיבה הבאה או בכתב
במספרים.

מ. לוין: עיקר השאלה היא, האם כל הנכסים מנוהלים
על-ידי רשות הפיתוח בצורה משקית או לאו,
האם הם מנוהלים בצורה הטכטית רוח או מפידיים עליהם, והאם הפחת
גדול או להיפך. הסברתי כבר בנכסים אלה לא ברטמו ובמחרו; אלה
בכסים שנכללו לידינו ועלינו להחזיק בהם כדי שיממשו למטרות להן
הועדנו אותם. בנכסים אלה נמצאים אנשים חיים והקרקעות משמשות
את ההתיישבות, ואין להתעלם מהעובדות הללו.

מה ההתקדמות שחלה בכיוון של יחסול
הבעלות על רכוש הגרמנים בארץ?

ש. שורט:

מר לוין:

רכוש הגרמנים בארץ היה מוקנה לסמונה על
רכוש האויב. עם קום המדינה נתקבל חוק
שהפריד את רכוש הגרמנים מנכסי האויב. קיים חוק נכסי גרמנים, ההולך
בעקבות חוק נכסי נפקדים, והאפוסטרופוס על נכסי הגרמנים, שהוא אחד
מאנשי אגף הנכסים, חתם על חוזה עם רשות הפיתוח, דוגמת החוזה שחתם
האפוסטרופוס לנכסי נפקדים, לפיו הועברה לרשות הפיתוח הבעלות על כל
נכסי הגרמנים במדינה. נכסי הגרמנים הם לכל דבר נכסי רשות הפיתוח,
גם הם נמכרים ודינם בכל המובנים כדין נכסי נפקדים.

ט. אולפרט:

רשות הפיתוח היא מוסד המספק על רכוש,
שברובו נמצא בידיים אחרות - באכירה או

בעיבוד, בתקציב האופרטיבי מופיעות ההוצאות של מוסד זה, ובמסעיף
פרדטי, למשל, הוצאה של 125 ל"י לדונם. מצד שני מופיעות גם
הוצאות ארגוניות, ונשאלת השאלה: האם הוצאותיו של אותו מוסד אינם
כלולות בהוצאות של הפרדס. הפירוט כאן אינו נותן תמונה ברורה של
ההוצאות.

הרכוש העירוני נמסר לכרס ול"עטידר". מה
יכול להיות חלקה של רשות הפיתוח בניהול הרכוש הזה, כרס לניהול
משרדי? מוטב על כן לתת לנו פירוט של התקן.

מר קפלן:

ועדת הכספים בודקת את התקן של כל יחידה
ויחידה, עומדת על היקף פעולותיה ומאשרת
מספר עובדיה לכל יחידה. מה שמופיע בתקציב הארגוני שייך להנהלה, ואתם
יכולים לקבל פירוט על כך. אלו הן הוצאות הנהלה שקשה לאשרר אותן
בין המחלקות השונות.

היו"ר ב. אבניאל:

אני מוצג לי לאוהבה נעימה להודות
לה"ה לוין וקפלן על המסע הרב שעשו כדי
לספק לנו תשובות ועל החומר שהכינו והעבירו לנו. החומר יימצא
ברשות מזכיר הוועדה ויעמוד לרשות החברים שירצו לעיין בו.

בישיבה הבאה נקיים דיון על חוק הגנת
הצמח ועל חוק להארכת תוקף תקנות שעת חירום, ובשעה 12.00 נחזור
לחילופי דעות על מה ששמענו היום. כדי שחילופי הדעות יהיו פוריים
ונוכל להגיע לפסקנות - אני מציע להטיל על ועדת משנה, בהרכב החברים
פרלשטיין, שורט, רוזנברג ויהודה, לעבור על החומר ולשבת על מדוכת
הבעיות ואף לנסות להביא לנו רעיונות מגובשים. אנו נחזור לדיון
במליאת הוועדה בעוד שבועיים.

ש. שורט:

לדעתי זמן של שבועיים אינו יכול להספיק.
הייתי מציע לכן שנמכר את הבירור בשבוע
הבא בשתיים-שלוש המלצות כלליות, ובין היתר תהיה הודעה שבתאריך
מאוחר יותר נביא דברים יותר מפורטים.

היו"ר ב. אבניאל:

אם שבועיים אינם מספיקים - נמסר להאריך
את התקופה.

מר לוין:

אנו פועלים לפי התקציב הקודם בהגבלת
זמן עד ל- 15 במאי, 1956.

היו"ר ב. אבניאל:

אני מציע ללכת בדרך-ביניים. תמונה ועדת
משנה, תעבוד שבועיים ותגיש כמה המלצות
חשובות. נוסף לכך - תמשיך הוועדה לשבת על מדוכת זו חדש-חדשיים.
אבקש את המזכיר לדאוג לכינוסה של ועדת המשנה.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.